

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy óra	1 „

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Négyezer huszonnégy garmond sorára 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal. Hirdetéseket felvesznek: Décsben: Oppalik Alajos (Wollzeile 29) „ Haasensteint és Vogler (Neuer Markt 11.) Pestben: Lang Leopold (Erzsebet-tér 9 sz.) Nyilvántartó cikkek garmond sorára után 20 kr. fizetendő.
--

Szerkesztői szállás:

Belső-farkasutca 76. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények címezendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

„KELET”

politikai és közgazdasági napi lap
hatodik évnegyedére

kérjük az előfizetési pénzek mielőbbi beküldését, legcélszerűbben postai utalványlapokkal.

A lap szellemi része felől kezeskedik a szerkesztőség buzgalma és a munkatársak bőv sorozatának szakavatottsága.

A lap kiállítása körül alólírott kiadó-hivatal minden kitelhetőt elkövet, hogy a t. előfizetők méltó igényei kielégíthessenek.

Az előfizetési árak a régiék:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egy óra 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

8 előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálunk t. gyűjtőinknek.

Végül figyelmeztetjük t. előfizetőinket a különös kedvezményre, melyben, olcsó könyvek megszerzése által, a „Kelet” előfizetői részesülnek.

A „Kelet” kiadóhivatala.

Pest, april 25. 1872.

(A.) A választási mozgalom előkészületei mindenütt teljes folyamatban vannak. A megyék és városok nagy része a kitűzött napon megtarták a rendkívüli közgyűlést, kiküldék a törvényszerű központi választmányokat s a választmányok összeállítására biztos reményt nyújt az iránt, hogy a nemzet a küszöbön álló nagy választási harcban is újra a Deák-párt kezébe teendő a diadal babérait. A központi választmányok közül alig néhányban bir többséggel az ellenzék; a legnagyobb rész vagy kizárólag vagy többségére nézve pártunk elveit vallja.

Midőn ezen fölötté örömdetes eredményt, mely a magyar nemzet politikai józanságát ismét oly fényes világításban állítja a külföld elé, constatáljuk, senki sem fogja tulzottnak tekinthetni azon következtetéseket, melyeket belőle vonunk. A központi választmányok mai összeállítására biztos kezességet nyújt először is az iránt, hogy a választók sorába csak olyan polgárok fognak bejutni, kik tetteleg birnak a törvény által előszabott qualificatióval. Ebből következik másodsor az is, hogy a turbulens elemek jogosult kirekesztése folytán maga a választási actus az eddig szokásos véres verekedések, botrányos kihágások, sőt talán a csufos lélekviszársások nélkül fog megejtetni.

Különben a kihágások meggátolására a belügyminister is igen terjedelmes és erőlyes praeventiv intézkedéseket tön. Nehány vidéken, mint például az Alföld egyes részein s két-három dühös ellenzéki vármegyében, hol a bal és szélsőbal commis voyageurjei a népet lelkiismeretlenül fölláztatják, valóban nagyon is szükségesekek az elővigyázati rendszabályok. Reméljük, hogy az erőlyes rendelet, melyet Tóth Vilmos belügyér ur a törvényhatóságokhoz intézett, mindenben meghozandja a kívánt gyümölcsöket. Különösen ajánljuk a községek és megyék előljáróságainak figyelmébe azon ellenzéki vándormadarakat, kik mint vészit hirdető hollók járnak vidékről-vidékre, szidják a kormányt s a legtudatlanabb néptömegek szenvedélyeire támaszkodva a közrendet, sőt mint például legujabban Pakson történt, az egyes felekezetek közötti békét fenyegetik. Az

ilyen agitatorokat, a hol mutatkoznak, gyors postán kell tova szállítani, mielőtt nyavalyás dühökkel a tömegeket föl nem izgatják. Marad az ellenzéknek ugy is elegendő izgatási eszköze. Ott van a sajtó, mely épen azért, mert belátja, hogy az ellenzék a jövőndő választásokban még kevésbé számíthat diadalra, mint eddig, most a Deák-pártnak legalább a győzelmet megkeseríteni akarja s politikai vak-ságában észre nem veszi, hogy minden bajt, melyet ő a Deák-pártra akar mérni, százszorosan megérzendi a nemzet.

De ha az ellenzék nem mutat mérsékletet, akkor legalább hatóságainak kell erőlyt, szilárdságot s a hol szükséges a törvény korlátai közt szigort is tanusítani. A hatóságok józanságától függ, hogy a nemzetet megkíméljék ama szégyentől és károktól, melyeket reá a választási mozgalmak tufeszítése háríthat. Előleges intézkedések által kell a verekedéseket, gyilkosságokat, melyek 1869. fájdalom oly gyakoriak voltak, megakadályozni. A mely hatóság kötelességét e tekintetben elmulasztja, az bünrészesévé válik a netalán elkövetendő kihágásoknak. Különösen a Királyhágón tul fekvő országrészek hatóságainak figyelmébe kell a sajtó részéről kiváló figyelmet ajánlani. Ott nem egyedül a politikai izgatás ellen kell, mint például Pest vagy Hevesmegyében a népet megóvni; ott a politikai izgatás könnyen nemzetiségi lázítássá fajulhat s a még nem egészen megállapodott közviszonyokat komoly veszélybe sodorhatja. Ott életszükségletet képez, hogy a választási mozgalmak minél szűkebb mederbe szoríttassanak s mi sokkaljobb véleményt táplálunk az ottani helyi és megyei hatóságok hazafiságáról, mint sem hogy feltenni mernők, miszerint a bekövetkező bajok elhárítására a törvény minden eszközt alkalmazni elmulasztának.

Bárány a farkasok között.

— Bárányok közé lopózkodott farkasról hallottunk mesét, de olyan báránynak, mely a farkasok közé kívánczolt volna, ez máj napig híret sem hallottuk.

Missich János a Hon utóbbi számaiban Hazánk és a nemzetiségek feliratu cikkeit közöl, melyekben oly talpraesett igazságokat köt a Hon olvasóinak szívére, hogy bámulva kérjük: mit keres a próféta a Saulok között?

Lehet, hogy Missich ur épen a Hon és pártja számára tartja legszükségesebbnek az igazságok elmondását s ebben igaza van. Vajha minél jobban szívökre vennék a hivek az ilyen tételeket:

„Mindazoknak, kik a népek jogaiért harcolnak, egy percig sem szabad megfeledkezni arról, hogy minden küzdelem csak annyiban bir becsesél és minden törekvésnek csak annyiban van értelme és jövője, mennyiben elérhető az elől felő tart.

„Nem volna czélszerű eljárás hajhászni a távollevőt, vagy talán épen elérhetlent és eközben elhanyagolni az elérhető, vagy már elértet.

„A jövőt sem anticipálni, sem fejlődését az üvegázi növények melegével erőltetni nem lehet.”

„Valamint a magánéletben, ugya népekközöttsokan elestek, mert a dolgok, körülmények természetesen, rendszeres fejlődését bevárnini nem tudták.”

Valódi aranyiszavak, melyeknél igazabakat a Hon és a többi ellenzéki lap soha nem közölt! De lássuk Missich ur további tételeit:

„A jövő közös és épen azért, mivel ez mindnyájunk közös tulajdona, és ehez minden polgárnak egyenlő, a természettől nyert és a társadalom által biztosított joga, osztályrésze van, annak egyesek vagy egy rész általi kockáztatása, ugy fejlődésének akadályoztatása csakis az összeség ezen közös tulajdonának megsértésével történhetnék.

Régi szó ugyan, hogy Jókai nem szokta tudni, mi jelenik meg lapjában; de ugy lát-szik Jókai famulusai ép oly kevésé birnak arról tudomással; vagy nincs annyi összevető, itőlő tehetségök, hogy a legujabban kiadott „akaratnám”-programm és a közreadott cikkek közt létező kiáltó ellenmondásokat fel bírták volna fedezni.

Mert lehet-e a baloldal ábrándszerű aspiratióit élesebb kritika alá vetni, mint azt Missich ur a Honban teszi? Itéle-e valaha valaki keményebben el „a távollevő hajhász-sát, a már elértnek elhanyagolását” mint e cikkek?

Köszönjük a Honnak, hogy ez egyszer elszóltta magát s ily fényes elégtételt adott azoknak, kik a baloldal hanyatt-homlok rohanása által veszélyeztetve látják a hazát. S midőn ismételve figyelmébe ajánlanók a baloldalnak egyik tekintélyes lapja e cikkeket, idézteinket Missich ur zártételeivel rekesztjük be:

„Mit a mai nap meg nem adott, meghozhatja a holnap, mi a jelenben meg nem ért, megérlelheti a jövő, de egy ország mely ma elesett, fel nem támadhat holnap,

„A haza tehát mindenekelőtt és minde-nek felett.

„Kockáztatni lehet mindent, csak a ha-zát nem.

„Valamint a capitoliumot Tarpejus szik-látiól nem nagy távolság választja el, ugy a nemzetek életében hatalmuk nagyságától, di-csőségük tetőpontjától az ezt elnyelő örvényig gyakran csak egy lépés.

„E lépés gondosan kikerüendő, megelő-zendő, hogy a századok eredménye, multak di-csősége, egy országnak ezer éves élete egy sze-rencsétlen nap, egy gondatlan politica áldo-zatává ne váljék.

„Egy ballépést gyakran századok nyomora szokott követni.

„Egy fonák avagy elhamarkodott politica botlásait, századok áldozatkészsége, küzdelme jóvá nem tehetik többé.

„Minden törekvésnek tehát csak azon határig szabad terjedni, meddig az állam lé-telének veszélyeztetése nélkül terjeszkedhetik és e szerint egyesek ugy mint pártok, feleke-zetek, társulatok, népek is csak is azon bizo-nyos Rubicon gyanánt szolgáló vonalig halad-hatnak, melyen tul valamint Julius Cásár csak is a romai senátus parancsait megszegve me-hetett, azok is csak azon kötelesség megsér-tésével léphetnek, melylyel a közös hon- az állam lételének tartoznak.”

Földvári János program beszéde.

(Elmondta B.-Szolnok-vármegye Deákpartjának e hó 21-kén tartott alakító gyűlésén.)

Uraim! Önök bizalma folytán megyénk felső kerületében a képviselő jelöltséget elfo-gadom.

Nagy megtiszteltetés rám nézve önök e bizalma, s bár hol leljem is föl annak indokát, az bennem önök iránt a hála érzelmét kelti föl, s viszonzásul csak egyet ígérhetek, hogy nekem, mint képviselőjüknök jelszavam: a kötelesség pontos teljesítése, kimondott el-veim iránt tántoríthatlan hűség és e megye érdekeinek teljes erőmből előmozdítása leend.

És ha működésemet egykor önök elős-merését kinyerhetném, ez lenne minden törek-vésem legszébb jutalma.

És most engedjék meg, hogy előadjam azon nézeteket, melyek működésemben, mint képviselő, irányt adók lesznek, s melyek kör-vonalozzák azon álláspontot, melyet mint egy-szerű honpolgár alkotmányos küzdelmeinkben elfoglalom.

Ha önök méltányólják nézeteimet, akkor örömmel fogadom bizalmukat, mert elveink azonosok levén, működésem ohajaikkal meg-egyező leend.

A hazánk történetében örökké emléke-zetes 1867-ik országgyűlésen — hol nemzeti

létünkért folytatott küzdelmünk véget ért, Deák Ferencz — e providenciális férfi — át-értve ugy a kor követelményeit, mint a mo-narchia és hazánk érdekeit, a magyar nemzet többségének támogatása mellett létrehozta az 1867 XII-ik t. cikket, mely Magyarorszá-gnak a Mohácsnál elvesztett souverainitást is-mét visszaadta.

E törvényeziknek, mely hazánkban uj közjogot s a delegationalis intézményben nem-zeti létünknek uj alapot adott, lényege az, hogy a birodalom Lajthán tuli részében lakó nemzetek is velünk egyenlő szabadságban, kö-telességekben és jogokban részesüljenek — és valóban ha magunkat nem a forradalom, de a dynastia és az összbiródalom fentartásának alapjára állítjuk, lehetlen, hogy e törvényzik-keket politikailag észszerűnek, s tekintettel a társnemzetekre, azt méltányosnak ne találjuk.

A magyar nemzet többsége tehát, a ki-egyezőst s az uj közjogot azon reménnyel üdvözölte, hogy most már annak alapján meg-kezdheti ujajászületésének nagy munkáját. Azon-ban országgyűlésünkön egy párt, nemzetünk traditionalis viszátkodásaihoz híven, oly küz-delmet kezdett meg az uj közjog ellen, mely hazánkat lételeben támadja meg, alkotmányos és parlamentaris életünket végromlással fe-nyegegi.

Mig nemzetünk többsége tehát a közjo-gi egyezményt, mint hazánk lételének garan-tiáját elfogadta, addig parlamentünk beteges irányu oppositioja hazánkban elkülönített állást követel a monarchiában. Midőn e követeléssel szemben azt állítom, hogy a kapocsnak, mely hazánkat az örökös tartományokkal összefűzi, lazítását, Magyarország biztonságának és léte-lének kockáztatásával tartom azonosnak, ak-kor a balpárt ezirányu törekvéseit elvetendőknek tartom. — A magyar nemzetiségű államok időben, midőn mindenfelé a nagy államok kép-ződése iránti aspiratióval és az elszort nemze-tiségek adhaesioja iránti eszmék érvényrejutá-sával találkoznak, hazánk csak is egy, a min-den részében erős kötelékkel összefűzött hatal-mas monarchiában lelheti föl jövőjének biztos zálogát.

A közjogi kérdés tehát az, a mely miatt ellenzékünk a negatio retrograd álláspontját 6 év óta elhagyni nem tudta, s melyen csak negativ eredményt, hazánk és Európa előtt csak negativ érdemeket szerzett.

A balpárt 6 év óta csak izgat a tör-vény ellen, s küzdelme egy létező intézmény megszüntetésére irányul ugyan, de, hogy mi az, mit a létező helyett ohajt, e fölől hat év óta hallgat.

Mindig és mindent követelni a kormány-tól, más kötelességet nem ösmerni, mint elle-n mindig fegyverkezni — a fennálló törvénye-keket azonban nem respectálni, ime az a jelen-legi magyar oppositio és rendesen a forradal-márok vétkes politikája is!

Annyi bizonyos, hogy ily politika mel-lett szenved népünk érdeke — de szenved fő-leg parlamentarismusunk, mely ily körülmé-nyek között soha nem fejlődhetik ki oda, hol minden valódi parlamentaris államban már ki-fejlődött, hol a parlamentaris pártok eszmék és reform kérdések köré csoportosulnak, mint ezt láthatjuk az alkotmányosság bölcsőjében Ang-liában, hol évszázadok óta küzd a whig és tory párt a belügyi reform és külügyi kér-dések terén, anélkül, hol egyike vagy másika e pártoknak, megtámadni akarná alapjában a brit alkotmányt.

Elfogadom tehát azon közjogi alapot, melyet a magyar nemzet majoritása immár két izben sanctionalt — s elitélem azon poli-tikát, melytől a magyar nemzet többségének jó érzelme elfordul s mely annak sem multjá-val, sem jellemével meg nem egyezik.

Azonban uraim — ha e közjogi szerződ-vényt, mint hazánkra nézve a jelen körülmé-nyek között a legüdvösebbet el is fogadom, nem tekinthetem azt sem végleges, se változ-hatlan megállapodásnak. Ellenkezőleg ez is csak ideiglenes, mint minden megállapodás az életben és politikában.

De minthogy e közjogi törvényezikről is azt tartom, hogy, mint minden törvény, ugy ez sem bir absolut jóssággal, ugy másfe-lől azon véleményben vagyok, hogy az a leg-jobb alkotmány, melyet a tapasztalat és hasz-nálat alkot és nem az, mely abstract okosko-

dások kifolyása; tehát e közjogi egyezmény változtatását, vagy módosítását is, csak akkor vélem végrehajtandónak, ha azt a tapasztalatok és körülmények szükségessé teendik és oly módon, hogy miután az kétoldalú szerződés, ennek megfelelő szabályok szerint történjék meg az. — (Vége köv.)

10-ik k ö z l e m é n y

a Kolozsvárt felállítandó árvaházra történt adakozásokról.

500 frtos alapítványt tett:

Gróf Andrassy Gyuláné.

összeg 500 frt.

Ajándékok.

Dux Emanuel 5 frt. Goldstein Dávid 5 fr.

összeg 10 frt.

Engel Józsefné és Bogdán Istvánné ivaik az óvári tizedben:

Alapítók 100 frttal

Engel Józsefné,
Dávid Antalné,
Josephine Dietrich.

összeg 300 frt.

Részvényesek 2 frt. évi díjjal.

Tauffer Ferenc	1 részvény,
Tauffer Ferencné	1 "
Stampa András	1 "
Csillag Sándorné	1 "
Mihály Lászlóné	1 "
Müller Kati	1 "
Blum Márkné	1 "
Bauer Jánosné	1 "
Nik Ferenc	1 "
Csurku Miklós	1 "
Somlyai Lászlóné	1 "
Tauffer Gyula	2 "
Csulak Dánielné	1 "
Pap Jánosné	1 "
Ákoncz Józsefné	1 "
Schütz Károly	1 "
Özv. Duha Kristofné	1 "
I. G. Merza Joachimné	2 "
Bogdán Istvánné	3 "

Évi összeg 46 frt.

Ajándékok.

Karvázy Józsefné 10 frt, Tauffer József 5, Gál Józsefné 3, Pichler Bodogné 5, Horváth Sándorné 5, Pinkovay és Székely 1, Fülei Istvánné 5, özv. Szenkovics Mártonné 1, Fátzer Ede 1, Ferencz József 1, Szarvadi Pál 3, Nemes Józsefné 3, Manno Gyuláné 1, Medgyesi Józsefné 1, Tucsek Józsefné 2, Földváry József 1, Reményik 1 frt. Schuller Károlyné 60 kr, Gelch Frigyesné 10 kr. Kvassai Ferecz 1 frt. özv. Jäger Mihályné 1, Grois Károlyné 1, Beteg László 2, Robert Büsch major 5, Papp Jánosné 2, Böhm Jánosné 2, Somlyai Mihályné 50 kr. Egy más 50, Szegediné 15, Schlager 40, Becsek Mina 40, özv. Ferdinándné 30, Balázs Mártonné 15 kr.

összesen 66 fr. 10 kr.

'KELET' TÁRCZÁJA.

I. Napoleon

a történelem ítélszéke előtt.

(Vége.)

(M. A.) A „gazdag tartományokat” és „kincseket” ígérő napoleoni proclamatikok előtt — hogy Lanfrey szavaival éljünk — „gyakran beszéltek a köztársaság katonáinak zsarnokságról, melyet szétrombolni, szabadságról, melyet megbosszulni, és láncokról, melyeket szétörtni kellene... de soha nem szóltak előttről megszerzendő gazdagságról, addig soha nem öntöttek beléjük a bírágy által bátorságot.” Alig ígérte el Napoleon zsákmányként katonáinak Olaszországot, 1796. máj. 19-én egy másik proclamatikót bocsátott ki. „Tiszteletben tartása — úgy mond — a tulajdonnak, a személynek, s más népek vallásának: ez a francia köztársasági kormány s a győztes hadsereg érzülete.” A vallás tiszteletben tartása abban nyilatkozott, hogy a pápa kényeszerítve lón nyilvános imákat rendelni el a francia fegyverek győzelmeért; a tulajdon tisztelete pedig egyebek közt az által tünt ki, hogy „a köztársaság Napoleon olaszországi látogatásának költségeiért Roma néhány szép emlékével, szobrokkal, érmekkel, könyvtárakkal, ezüst madonnákkal s harangokkal kártalanítá magát.” Még mielőtt megadta volna Napoleon a kegyelemdíjást a

Folytatása a gr. Kornis Bertha és Papp Miklós-
né ivaik történt adakozásokról.

Alapítók 100 frttal.

Gr. Bethlen Sándorné,
br. Bornemisza Károlyné,
gr. Bethlen Béla.

összeg 300 frt.

Gr. Kornis Bertha 1 részvény 2 frt.

Ajándékok.

Bernády Dániel 1 frt. Csiki Miklós 2, Sebestyén János 2, Floth Ferencné 2, Földváry Józsefné 10 frt, Farkas Mihályné 10 kr. Brenesán Józsefné 2 frt, ifj. Medgyesi János 50 kr., major Reich 1 frt, Balázs Károlyné 1, özv. Krizsikné 1, Elekes Andrásné 1 frt, Benedek Antalné 10 kr., br. Kemény Ferencz 5 frt, Jankiné 1 frt.

Össz. 29 frt 70 kr.

Fogadják a nemes szívű adakozók a jó ügy nevében hálás köszönetüket.

Kolozsvárt, 1872. apr. 24-kén.

B. Bornemisza Ignáczné,
elnök.

Szász Domokosné,
titkár.

BELFÖLD.

Deés, 1872. apr. 23.

A b.-szolnokmegyei Deák-párt e hó 21-én tartotta véglegesen szervezkedő és követjelölő gyűlését. Erről s a megyei bizottmány-nak tegnap és ma lefolyt közgyűlése főbb eseményeiről kívánom röviden értesíteni e becses lapok olvasóit.

Régidő óta táplált ohajtásunk volt, hogy pártunk, szemben a baloldali országosan üzött szűz hazafiságával, tömörüljön, s vállvetve munkáljunk közre hazánk felvirágoztatására. Ohajunk teljesült: pártunk szervezkedett. Előnknek, megválasztott Gr. Wass Miklós, al-elnöknek dr. Szűcs Sámuel és dr. Almásy Károly, jegyzőnek Borbély Sámuel és Bercs Illés; ezeken kívül választott egy 12 tagú választmány és 9 vidéki választmányi elnök. E választások megtörténte után dr. Almásy Károly egy igen szép beszédben tájékoztatta a ropant nagy számmal megjelent párttagokat Magyarországon helyzetéről a multban és jelenben, s éleken vázolta azon irányt, melyet hazánkfia Deák Ferencz kijelölt, s mely felé haladunk kell, ha a célhoz, mit sem kockáztatva, akarunk eljutni, indítványozza egyszersmind, hogy a következő országgyűlésre küldendő képviselőinket jelöljük ki. Ez indítvány közhelyesséssel találkoztva, az alsó választókerület részére kijelölték Torma Károly megyénk érdekében gazdag főispánja, a felső kerület részére pedig Földváry János, az ifjú nemzedék egyik kiváló tagja, kinek alapos készsége, higgadt gondolkodása, komoly törekvése minden szívre és nemesre a legszebb reményekre jogosítanak. Torma Károly egy küldöttség által lett felkérve a jelöltség elfogadására, de néhány napi gondolkodási időt kért, azonban semmi két-ség nincs, hogy jelöltségét el fogja fogadni.

köztársaságnak, erkölcsileg már megölte azt.

„Ha az ország lakói — írja Bonaparte cortu-i ügynökéhez intézett utasításában — hajlamot mutatnak a függetlenségre, hizelegjen ön izlésőnknek, s ne mulassza el kibocsátandó proclamatikában emlegetni Görögországot, Athént és Romát.” Ezen ámitási tónalú jel-lemzi — Lanfrey szerint — a proclamatikok gyártásának mesterét. Pedig még ennél is tovább ment Egyiptom lakóihoz intézett következő kiáltványa: „A Hedsira 1213-ik évben, Muharrem hó 18-án: Kadik, seik-ek, imam-ok, tsorbadsik! Mi is igazi mu-zulmanok vagyunk! Nem fosztók-e meg trónjától a pápát, a ki azt tanítja, hogy a muzulmanok ellen harcolni kell? Nem semmisítettük-e meg a maltai lovagokat, kik esztelenségökben isten akaratának hitték a muzulmanok elleni csatározást? Nem voltunk-e mindig a nagy urnak (isten teljesítse ohaj-tásait!) barátai, s elleneinek ellenségei?... Háromszor szerencsések azok, a kik velünk tartanak, stb.”

„A szabadság, a győzelem és béke — kiált föl Napoleon a brumaire 18-i emlékezes napon kiadott proclamatikájában — vissza fogják a köztársaságnak adni azon állást, a melyet Európában elfoglalt, s a melyet csak képtelenség s árulás által veszthetett el. Éljen a köztársaság!” S négy évvel később ugyanó vetett végett a köztársaságnak, s emelte fel annak romjain császári trónját. Hitszegő uno-kaöccse 1851-ben csak az ő példájának volt majmolója.

O hazafi a szó legvalódiabb értelmében, benne nincs egy parányi önzés bár, ő azon a téren kész munkálni a haza javára, melyre a közbi-zalom szólítja. Másik jelöltünk Földváry Já-nos éppen jelen lévén, nagy megilletődéssel fogadta az iránta nyilvánult bizalmat, mit megköszönve, előadta politikai programját, melylyel mintegy háromnegyed óráig kötö le fi-gyelmüket. Röviden csak annyit e program-mról, hogy úgy az előadás szabatosága, mint a tartalom eszme gazdagsága s azok logikai rend je mindnyájunkat lelkesültségre ragadott. Vajha minél előbb kinyomtatva is olvashatók e szép és tartalmas programot! (Lásd mai számunk 3-dik czikkét. Szerk.)

A megyei bizottsági gyűlés legfontosabb tárgyai voltak a küszöbön levő, országgyűlési választáshoz szükséges előmunkálatok megje-tése, s ezélebből a régi gyakorlat szem előtt tar-tásával egy 60 tagú bizottság küldetett ki. Az időközben megüritt tiszti állomások a követ-kezőleg töltettek be: alispán lett Szarvadi Pál, kiváló tehetségeiért általánosan becsült és köz-szeretetten álló eddigi főjegyző.

Retteg-járásai szolgabíróvá megválaszta-tott Pétsy Imre, közgyámmá Gyárfás Ferencz. Megemlítem még, hogy Bi-harmegye átirata a virilis jog eltörlése tár-gyában elvettett. De nem mulaszthatom, hogy figyelmessé ne tegyem a tisztelt ellenzéket azon körülményre, hogy ez átirat tárgyalásá-nál a balpárt szónokait oly melegen pártolták románaink, mikép, szinte hinnünk kell, hogy úgy az ország- mint a megyék termében a magyar elem suprematijának megsemmisítése érdekében tán épen egy követ fujnak... Jó tárgy ez Tisza uraiméknak a hazafiság és libera-lismus kissé mélyebb fontolgatására...

Végül, hálásan kell megemlékeznem a bethleni takarékpénztár azon emberbaráti tö-rekvéséről, melyszerint rövid fennállása óta megtakarított nyereségeiből 67 frtot ajánla fel egy Bethlenbe létesítendő járási kórház alapjául, s felkéri a bizottmányt ez eszme va-lósítására; szükségtelen tán mondanom, hogy e nemes törekvés közhelyesséssel találkozott, s a szükséges előintézkedések megtétele elren-deltetett. Borbély Sámuel.

KÜLFÖLD

Kolozsvárt, ápr. 27-én.

(s.) A francia nemzetgyűlés tehát, a mint táviratilag értesülünk, ismét összeült. Eddig még nem tett valami említésre méltót. Hir szerint a legközelebbi ülések valamelyikén Thiers egy „kék könyvet” terjeszt elő, mely-ben azonban csak a kereskedelmi sürgönyök s jegyzékeket fogja közölni. A politikai okmá-nyok közlését úgy látszik, nem tartja most időszérűnek. Pedig ez volna a legér-de-kesebb. S ezt legnagyobb kíváncsiság-gal vártuk. Mert olyan dolgot fölhevítene, a mi eddig meglehetősen homályban volt. Pedig legközelebből Bismarck állítólagos jegyzéke felől.

Ez a francia-porosz háboru réme annyira megijesztette az embereket, különösen pedig a pénzembereket, hogy habár rögtön

Egy Lanfrei munkájáról irt angol bírálat*) találoán jegyzi meg, hogy Napoleon soha sem volt „gentlemann,” a szónak angol értelmében. „Hiányzott, — ugymond — nála azon gyón-gédség, nemeslelkűség s finom műveltség úgy az önmérséklet- és önbecsülésben, mint más-sok érzelmeinek figyelembe vételében, a melyet e complicált, soha le nem fordított — s alig ha lefordítható — szó: gentleman tartalmaz.” A különböző fejedelmekhez irt leveleiből hi-ányzik minden méltóság. Rendszerint előtérbe nyomul egész brutalitása, s legtöbbször a ne-vetséges hiuság, mely gyermekesen örülni lát-szik, ha valamelyik souverain-t „fivérem”-nek, vagy „rokon”-nak czimezhet. „A mire ő töre-kedett — mondja Lanfrey, — az csakis a hatalom, az absolutismus, a törekvés volt, pa-rancsokat osztogathatni királyoknak és testü-leteknek, megsemmisíthetni a nemzeti függet-lenséget s önhatározási jogot; Rienzi-ként a világ három része felé fordítani kardját, s fel-kiálthatni: ez is az enyém! Barbarabb volt ő a barokknál; az elfogott vagy legyőzött feje-delmek nőit s leányait nem vetette alá testi gyallatának, hanem lelki erőszaknak, mely ta-lán még több fájdalmat okozott. Megkérte a már eljegyzett Augusta bajor hercegnő kezét Eugén gyámfia, s a württembergi választófeje-delem leányát ledér rokona, Jeromos számára. Első ajánlatait indignatióval utasították vissza a fejedelmek. De az auszterlitzi nap után a szerepek ki lőnek cserélve. Napoleon nem kért többé, hanem kényszerített; nem beszélt többé mint szövetséges, hanem mint ur. Augusztá

*) A „quarterly Review 1870. apr. füzetében.

megcáfoltatott s már egy hete is eltelt, hogy fölmerült: mégis maig is foglalkoznak vele. Érdekesnek tartjuk e tekintetben a „N. Allg. Ztg”-nak, Bismarck közlönyének cáfolatát, utolagosan bár, reproducálni. Érdekesnek; mert ambar csak démentinek látszik, de a sork között soat lehet belőle kiolvasni:

„Hogy a köztársaság elnökének beszédei — írja a félhivatalos lap — Németországon nem nagy tetszéssel fogadtatnak, azt nem le-het elvitatni. Azon körülmény, hogy Francia-oroszág a német birodalom iránti kötelezettsé-gének nehéz volta fölötti ismételt panasza mellett mégis 60—100 millióval többet költ évenként a hadügyre, mint a napoleoni kor-ban: mindenesetre elővigyázatra int. Magunk-tartását ahhoz kell szabnunk, s utalva vagyunk rá, hogy azon zálogot, melylyel bírnak, ne bo-csássuk ki elhamarkodva kezeinkből, tehát to-vábbra nyujtsuk a megszállást, mint kedvező körülmények közt szükséges volna. De hogy mint derült égből lecsapó villám, Franciaor-szághoz ultimatum intéztetett volna, melynek állítólagos kézbesítője Armin gróf történe-sen nincs is állomásán, hanem még Berlinben tar-tozkodik; hogy Németország csak úgy hamar-jában háborúval fenyegetőzzék; azt valóban csak olyan valaki hiheti el, kinek a diplomai el-járásról s különösen a külügyek itteni vezeté-séről a legzavarosabb fogalmak vannak; s ily híreket csak az terjeszt, kinek érdekében áll, hogy mások elhiggyék, ha csakaddig is, mig meg-bűnhődtek érte.”

A spanyol forradalom felől még eddig nincsenek részletes tudósításaink, de úgy lát-szik a táviratokból, hogy sokkal nagyobb mér-vet öltött már eddig is, valami egyszerű lá-zongásnál. A mozgalom kitörésére azonban úgy látszik, el volt készülve a kormány; mert rendkívüli elővigyázati szabályokat léptetett életbe. Cadix, Valencia és Burgosban erős csa-patösszevonások történtek. A „Correspondencia” szerint Madridban egy manifestum forog köz-kézen, mely a föderalistákat legyverve szó-lítja. Don Carlos pedig protestált a választá-sok ellen. Jelzi a törvénytelenségeket, melyek előfordultak és felszólítja hieit, hogy ne je-lenjenek meg a kortesben. Reméli, hogy egy viskó sem fog Spanyolországban sikra szállni „a vallásért és legitim monarchiáért”. Politi-kai körökben e protestatiót forradalmi kiált-ványnak tartják. Az Alfonsisták támogatni akarják a karlistákat, kik az egész országban egy adott jelle egy napon indították meg a fölkelést.

Az Alabama-viszály nemsokára békés megoldást nyer, ha igazságot tartalmaz egy washingtoni távirat, mely ez ügy újabb sta-diumáról értesíti Euróát. E távirat szerint a képviselők kamarája bizottságának egyik ülé-sében az Alabama-ügy került szóba s ez in-dítvány tétetett, mely szerint az amerikai kor-mány Genfben a közvetett károk iránti ígé-nyét elejti. A bizottság elnöke Banks megbi-za-tott Fish államtitkárral az iránt értekezni, és jelentést tenni. A vita a bizottságból azon véleményre csalta ki, hogy a közvetett károk megtérítésének sürgetése a két állam közt fentforgó differentiák kiegyenlítését akadályozná.

A spanyol carlista-lázadás foglal leg-

hercegnő, elszakítva jegyesétől, egy férfihoz adatott nőül, kit addig soha sem látott; Jero-mos pedig, ki azalatt Baltimoreban egy angol hölgyet vett nőül, s már gyermekkel is birt, a házassági köteléket felbontani (demarie), s ugyanakkor egy másik házasságra lépni kény-szerítették.

Lanfrey munkájának negyedik kötete Na-poleon spanyolországi tetteivel végződik, a melyekben egyesülve látjuk az erkölcsi rom-lottság minden nemét, az árulást, hazugságot, embertelenséget s minden jognak lábbal tapo-sását. A történelmi tények ismereteseek, tud-juk, miként csalta Napoleon rabló módjára törbe a spanyol Bourbonokat; csakhogy még a rablónál is elvetemültebbül fogva tartá őket még akkor is, midőn már kifizették a váltság-díjt. A spanyol irány száműzetésben halt meg, a trónörökös Napoleon bukásáig fogoly maradt, s a spanyol királyságot Napoleon József nyer-te el... E királyi „rokon” jóslá meg az új Cézárnak egy alkalommal: „Sire, önnek dicső-sége Spanyolországban fog tönkre jutni.” S a jóslat teljesült. Spanyolország végtetessé vált Napoleonra nézve. Onnan indult ki azon elke-seredett népharcz, mely mind őriásibb dimeu-siókat öltve magára, végre elterjedt az egész világrész fölött, s romba döntötte a napoleoni nagyság véráztatva épületét...

Ez csodálatos játéka a sorsnak! A spa-nyol trón kérdése szította föl azon világháboru lángjait is, a mely csak nemrég császári palo-tájából Chislehurst magányába száműzte a nagybátya méltó unokaöccsét, III. Napo-leont is...!

(158)

(3—3)

Turoczi Lajos

férfi divat raktára

Kolozsvártt középütea Kisegítő-ház.

Van szerencsém tisztelettel tudatni a nagyérdemű helybeli és vidéki vásárlóimmal, hogy az ide

tavaszi és nyári idényre

férfi divat raktáromat gazdagon és jó ízléssel elláttam férfi öltönyöknek

gyapju és len szövetekkel

ugy hogy képes vagyok nemcsak megrendeléseket egész férfi öltözetekre elvállalni, hanem rőfönként is felajánlani tisztelt vásárlóimnak.

Különös figyelemre ajánlom:

Tavaszi gyapju kelméimet **férfi öltönyöknek**, 2 frt 50 krtól egész 4 frtig, **egész öltözet készen** 20 frt., 30 frt., 40 frt.

Nyári öltözetekre:

Piquet és Oxford kelmék . . . 80 krtól 1 frt 20 krig.

Egész öltözetek . . . 12 frt., 16 frt., és 20 frt.

Dús választék divatos férfi nyakkendőkből.

(166)

(3—3)

Ajánlati csőd.

A magyar keleti vasút Nagyvárad-Kolozsvári vonala üztetéhez a jövő 1873. évben szükséges nyolczezer öt jó minőségű bükk-, vagy tölgy tüzelő fa szállítására ezennel csőd hirdetik. Az ölek 6' hossz, 6' magosság és 3" felülrakással, a hasábok pedig 36" hosszal számítandók.

A vállalkozni szándékozók felhivatnak, hogy ajánlataikat lepecsételve legkésőbb folyó évi **május 30-án délelőn 12 óráig** az alulírt főigazgatóságnál (Pesten, az át. biz. társaság dunaparti épületében) nyújtsák be.

Az ajánlatokhoz 5% vagy készpénzben, vagy magyar földterhermentesítési, avagy vasúti kölcsön-kötvényekben, vagy magyar földterhermentesítési papirokban a napi árfolyam szerint bányapénzzel csatolandó. A csatolt bányapénz az ajánlat levél borítékán kívül részletesen leírandó s az utóbbi ezen felirással: **"Ajánlat tűzifa szállításra"** ellátandó.

A fennebbi határidőn túl, vagy bányapénz nélkül beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az egységi ár tekintettel a fának az érintett vonal egyik állomására díjmentesen történő szállítására megszabandó, s a mennyiben a hasábok hossza nem 36" volna, a tényleges hasábhossz pontosan megjelölendő.

A szállítási határidők s egyéb feltételek az alulírt főigazgatóságnál (az anyagszerkezési osztályban) 8—2 óráig naponta betekinthetők.

Jutányos árak mellett a kötés esetleg nagyobb mennyiségre is kiterjeszthető lesz.

Pesten, 1872, ápril 22 dikén.

A főigazgatóság.

"Wiener Commissions-Bank"

VÁLTÓIRODÁJA

Kohlmarkt, 4-dik szám

kibocsát

vétel-jegyeket

az alább feljegyzett sorsjegy-csoportokra, s ez összeállítások már azért is a legelőnyösebbek közé számítottak, mert minden ily vételjegy tulajdonosának alkalom van adva, minden fő- és melléknyereményt egyedül megnyerhetni s ezen kívül

aranyban 30 frank és bankjegyben 10 forint kamatban részesülhetni.

A. csoport. (EVENKÉNT 16 HUZÁS) Havi 10 forint részletfizetés. Az utolsó részlet lefizetése után minden résztvevő követező 4 sorsjegyet kap:

egy 5% 1860-ki 100 forintos államsorsjegyet. Főnyeremény 300,000 frt. s a sorozatos sorsjegy 400 forinttal visszaváltatik,

egy 3%-kos török császári 400 frankos államsorsjegyet.

Főnyeremény 600,000, 300,000 frank valószínű aranyban.

Egy hrcz. braunschweigi 20 talléros sorsjegyet.

Főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül,

egy insbrucki (tyróli) sorsjegyet. Főnyeremény 30,000 forint.

B. csoport. (EVENKÉNT 13 HUZÁS) Havi 6 forint részletfizetés. Az utolsó részlet lefizetése után minden résztvevő követező 3 sorsjegyet kap:

egy 3%-kos török császári 400 frankos államsorsjegyet. Főnyeremény 600,000 frank valószínű aranyban,

egy hrcz. braunschweigi 20 talléros sorsjegyet. Főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül,

egy szász-meiningeni sorsjegyet. Főnyeremény 45,000, 15,000 frt. dőlnémet ért.

Vidéki megrendelések pontosan és utánvét mellett is eszközölhetnek. — Nyeremény-lajstromok a huzások után bérmentesen — ingyen küldetnek meg. (149) (8—30)

(3)

(16—*)

Javított VIDACS Ekék

Erdélyország gazdasági viszonyaihoz alkalmazva kaphatók:

Jankó Vincze gépgyárában

Kolozsvártt.

Nagyobb eke ára . . . 18 forint.

Kissebb eke ára . . . 17 "

Eketaliga ára . . . 10 "

Továbbá készen kaphatók:

Szóró és tisztító rosták . . . 65 forintért.

Törökbuza fejtők . . . 45 és 65 "

Megrendelések elfogadtatnak egyéb gazdasági gépekre is.

Ugyanott azonnal bérbe adható egy kissebbféle cséplőgép, 3 hónapra 120 forintért.

(169)

(1—3)

A csíktusnádi fürdőn

létező, gróf Mikes féle díszes **schweicziházak lakásai** ujabban butorozva, finom ágynémű, konyha-eszközök s mindenféle házi kellékekkel a legkényelmesebben ellátva, jelen fürdő-idényre, a tusnádi fürdőbiztos Meunier kapitány urnak czimzett levelekben, f. év **junius első napjától kezdve**, posta útján megrendelhetők.

Az épületek közelében volt **sülyedések**, a gyermekek biztonsága tekintetéből nagy-szerű **faragott kőfal** erődítmények által helyreállítottak.

A tisztelt szállók kényelmére pedig, az ugynevezett schwájci magaszt (Terasse) is, egy ujonnan épült pompás **vendéglővel** (Restauration) látottat el.

SZÜTS MIHÁLY,
bükszádi urad. tiszt.

(162)

(3—*)

Fogbetegeknek fontos!

Van szerencsém tisztelettel jelenteni, hogy rendszeren minden 1/4 évben Kolozsvártt néhány hétig rendelni fogok s igyekeznem szilárd eljárás és észszerű gyógykezelés által szerzett bizalmamat a jövőben is fenntartani. **Műfogakat 3, 4, 5 frt. és légnyomatu sorsfogakat 70 frttól 100 frtig**, a legújabb amerikai mód szerint czélszerűen, természetesen fájdalom nélkül alkalmazok, **a nélkül, hogy a gyökeret eltávolítsam**; minden fogorvosi műtétet, u. m. foghuzást, plombírozást kímélettel teljesítek s **fogfájást gyorsan és örökre gyógyítok**. Korábbi t. megrendelőimnek **ingyen** teszem meg a **szükséges javításokat**. Kevésbé tehetősek minden kedvezményben részesülnek; szegényeknek műtétet ingyen; orvosi tanács mindenkinek ingyen. Műtermem a Nemzeti Szállóban 10 és 11 sz. alatt van. Rendeletek 9-től 1-ig és d. u. 3-tól 5 óráig. Kívánatra fogorvosi műtétet a t. szenvedők lakásán is teljesítek. **Idegenek 1 fogat 1 óra alatt, egész sorsfogat 24 óra alatt kapnak** tisztelettel:

PERL, fogorvos Bécsből.

BÁNYAY L. KÁROLY KERESKEDÉSÉBEN KOLOSZVÁRTT.

(90)

(3—*)

A művelt közönség számára,

főképpen hivatalok, ügyvédi irodák, tanodák, könyvnyomdák, kereskedések és háztartásoknak ajánlva.

Ezennel van szerencsém értesíteni, hogy a GÖRGÉNYI PAPIRGYÁR, mely a legállandóbb, jó és olcsó valódi merített írópapír gyártmányáért EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETETT, főzelebről ismét nagy mennyiségű s mindenféle nagyságu írópapirokat szállítottatott, saját költségén, az én kereskedésemben levő papírgyári főraktárba, hol a már több évek óta fennálló szerződésünk szerint ezen papírok nálam mindig az eredeti gyári áron és így természetesen a **legolcsóbban** adódnak.

Nagyválasztásban s mindenféle nagyságban vannak különböző sima és bordás **legjobb irodai géppapírok**, a legkedveltebb minőségekben.

Kereskedésem folytonosan a legjobban el van látva mindennemű író- és rajzeszközökkel, nagyválasztásban vannak a legkedveltebb minőségű és, aczél, alumínium, csement, és arany pennák, edzett honi és hamburgi toll-pennák, fekete, vörös, kék, zöld s többféle színű írda (plajbász, pecsétviaszok, porzók, alizarin, carmin, gales és vegyesz tusch-tenta).

Levélpapírok és látogató-jegyek nyomtatásául közelebből érkezett **egészen új magas nyomású franciaia sajtó-gépem** ahoz tartozó több rendbeli legszebb alaku magyar, német és góth betűk, különböző koronák, koszorúk, díszes körzetek stb.; melyekkel minden nevek, czimzetek, s a meglevő család címeret kívánat szerinti papírokat, levélborítékokat és látogató-jegyekre gyorsan nyomtatnak a következő jutányos áron:

100 darab levélpapír 2 vagy 3 kezdő betűvel díszes körzetbe, kívánat szerinti koronával vagy koszorúval nyomtatása 30 kr.; 100 darab levélpapír egy soru névvel nyomtatása 35 kr.; 100 darab levélpapír két sorral, név és czimzet nyomtatása 40 kr.; 100 darab levélpapír három sorral, név, czimzet, koronanyomatása 45 kr.; 100 darab látogató-jegy egy sor név nyomása 40 kr.; 100 darab látogató-jegy egy sor név- és koronával nyomtatása 45 kr.; 100 darab látogató-jegy három sorban koronával, név- és czimzel 50 kr. — Ugyanezekhez megkívánható különböző sima, fehér, színes, reczés, márvány- és aranysegélyű papírok jutányos árban tetszés szerint választhatók.

A legszebb választékban színezett és fekete nyomatu **történelmi-, nemzeti- és tájképek, aranyozott képráma-lécek** 5 krtól 1 frtig 1 láányi, az eredeti gyári áron, **fénykép-keretek** 15 krtól 1 frtig, **albumok** 80 krtól 10 frtig, továbbá **jegyzőkönyvek** (Notes) 10 krtól 1 frt 50 krig, **gazdasági-, háztartási és üzleti vonalozott könyvek** angolváson és bőrkötésekben, tetszés szerinti nagyságokban.

Továbbá bátorítkodom ajánlani az ujabban érkezett **hasznos diszárkat és házikelléket**: u. m. a legjelesebb gyárosoktól válogatott **levél-, pénz- és szivar-tárczákat**, csemetek, chatonok, redikülök, czukor- és burnót-szeleuczák, dolgozó kosarak, varró eszközök, óráálványok, ékszerények, karperecek, fülbevalók, kéztüttartók, tűneműek, gyufa- és gyertyatartók, virágkelyhek, tükrök, dohányzó eszközök. — Különbféle asztali, zsebbeli és tollkések, ollók s többféle aczél-kellékek; kínai ezest- és paklong-kanalok s táczák mindn nagyságban. Fog-, haj-, ruha- és köröm-kéfék, mindenféle fésűk, szemüvegek stb. Fehér s színes **metszet üvegnyomtatás** s szervicek, **fotogén-, petroleum és olajlámpák**, egyeoosen Kőnből érkezett **valódi kölni viz**, mindennemű öltöző-asztali (toilette) kellékek. nagyválasztásban különböző **gyermek-játékok**, továbbá a legszebb minták szerinti **finom porcellánból** theázó, kávézó és asztali szervicek, dessert tányérok, gyümölcs-tálak, kosarak, állványok és mindennemű kellékek a legjutányosabb áron.

Egyszersmind becses figyelmébe ajánlom a londoni világiállításon 1862-ben kitüntetett gyógyszeres növényi illatszereimet.

Minden fűszerneműk, finom kávé, ezukor, rum, thea, chokoládé, stb. kitünő Rosolis-, Liqueur-, Puncs-Essentia- és Pezsgőborok eladás, eredeti árjegyzék szerint.

Mely fennebb jeleteket a **legjutányosabban** számítva, valamint helybeli egy vidéki becses rendelkezőkre pontos megküldéseket biztosítom, illő tisztelettel

BÁNYAY L. KÁROLY,

kereskedő a Redouttal átellenben lévő saját házában Kolozsvártt.

IRO-ESZKÖZÖK ÉS PAPIRGYÁRI FŐRAKTÁRA.

(160)

(3—3)

Hirschfeld Györgyné divat-termében

pipere cikkek a nyári idényre.

Kolozsvártt, bel-szénuteza 127.

Teljes tisztelettel van szerencsém a n. érd. közönséggel tudatni, hogy Bécsből megérkezvén, ott személyes megválasztásom által igyekeztem t. cz. vevőimnek a legizletesebb és lehető olcsó divatcikkekkel üzletemet czélszerűen berendezni, minél fogva raktáromban találhatók: **csipke kalapok**, finom **florentin szalma, lőszőr és bász kalapok** ékítve francia és bécsi divat szerint **6 frttól — 20 frtig**, ugy ékítetlen is. Továbbá **kerti kalapok**, **2 frttól — 5 frtig**, kalap formák (Gestell) **30 krtól — 1 frtig**, ezek ékítéshez megkívánható **szalagok, virágok, tollak**, minden minőségben darab száma és rőffel, **csipkék minden fajból**, minden minőségű **fejkötők, menyaszsonyi fátlyak és fejdíszek, reggeli fejkötők, chemisettek, nyakcsokrok**, kisnyakkendők és a legfinomabb keztük.

Elvállalok továbbá mindennemű újítást és átalakítást.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölök.

A n. érd. közönség tapasztalt pártfogásába ajánlja magát

teljes tisztelettel:

HIRSCHFELD GYÖRGYNÉ.